

Kaappausuhan tunnistaminen

lisäohjeita: puh. 044 2626662

Nämä merkit pohjautuvat yhdysvaltalaiseen lainsäädäntöön ja ne ovat käytössä myös poliisin ohjeistuksessa, sekä Leidenin yliopiston johtamassa Euroopan laajuisessa lapsikaappausprojektissa.

Nämä ilmenevät usein kaappausuhkatilanteessa. Jos useampi (2-3) merkki näistä toteutuu, tai yksikin yhdessä 1. portaan käytännön merkkien kanssa, on syytä ryhtyä ennaltaehkäiseviin toimiin.

Asioita, jotka voivat liittyä kaappausuhkaan mutta ilmetä myös erillään siitä – tulkittava kaappausuhaksi vain jos merkkejä ylemmiltä portailta on näkyvillä. Perheellä voi olla muita, akuuttejakin, tuen tarpeita.

Jos yksikin käytännön toimi ilmenee, on tilanne otettava heti vakavasti.

Käytännön merkit

- Vanhempi on yrittänyt kaapata tai on aiemmin kaapannut lapsen.
- Vanhempi hakee lapselle matkustusasiakirjoja ilman, että on sovittu matkasta yhdessä.
- Vanhempi pyrkii saamaan käsiinsä lapsen asiakirjoja
- Vanhempi muuttaa varallisuuttaan rahaksi ja siirtää sitä toiseen maahan.
- Vanhempi luopuu vakinaisesta asunnosta tai työpaikasta.
- Vanhempi valmistelee lasta muuttoon tai matkaan, josta ei ole sovittu.

Selkeät, ennakoivat merkit

- Vanhempi on uhannut kaapata lapsen
- Vanhempi ilmaisee, että lapsi kuuluu hänelle tai hänen suvulleen (eikä tarvitse toista vanhempaa).
- Vanhempi pyrkii vieraannuttamaan lapsen toisesta vanhemmasta.
- Vanhemmalla ei ole muita siteitä Suomeen kuin lapsi, hän ei ole kotoutunut tänne.
- Vanhempi ei kunnioita suomalaisten viranomaisten päätöksiä tai vanhempien sopimuksia lapsen huollosta, elatuksesta tai tapaamisoikeudesta.
- Vanhempi on saamassa kielteisen oleskelulupapäätöksen tai häntä uhkaa karkotus

Muita merkkejä

- Vanhempien välillä on vakavia erimielisyyksiä lasta koskevissa asioissa, kuten kasvatuksessa, uskonnossa, terveydenhoidossa, koulutuksessa tai harrastuksissa.
- Vanhempi on syyllistynyt ruumiilliseen tai henkiseen väkivaltaan, vainoamiseen tai lapsen kaltoinkohteluun
- Vanhempi alkaa yllättäen opettaa omaa kieltään ja kulttuuriaan ja painottaa sen ensisijaisuutta, vaikka ei ennen ole pitänyt asiaa tärkeänä
- Vanhempi menettää asunnon tai työpaikan vastoin omaa tahtoaan.
- Vanhempi piilottaa tai tuhoaa asiakirjojaan, esittää väärennettyjä asiakirjoja (esim. maahantuloasiakirjoja).